

Gedragsprotocol

Op school is het belangrijk dat kinderen zich veilig voelen. Wanneer kinderen zich veilig voelen, dan komt dat hun ontwikkeling ten goede. Vandaar dat één van de schoolregels is dat we positief met de ander omgaan – we willen dat anderen ons net zo behandelen als wij behandeld willen worden. Dit protocol is niet alleen bestemd voor de kinderen, maar ook voor de ouders en het personeel van de school.

Algemene uitgangspunten over de omgang met elkaar Wat zijn de algemene uitgangspunten over hoe we met elkaar omgaan op school? Wat wordt er van de verschillende betrokkenen verwacht?

Personeel

- Toont respect voor de kinderen, door bijvoorbeeld vragen, opmerkingen en problemen van kinderen serieus te nemen.
- Zorgt dat de school- en groepsregels duidelijk zijn voor kinderen.
- Geeft het goede voorbeeld in hun omgang met elkaar, ouders en kinderen.
- Beschouwt de ouders/verzorgers als eerstverantwoordelijken en als partners.

Ouders/verzorgers

- Tonen respect.
- Mengan zich niet direct in een conflict wat hun kind op school heeft met een ander kind, maar bespreken dit met de groepsleerkracht, coördinator of directie.
- Zijn bereid, indien er problemen zijn met hun kind, in gesprek te gaan met de leerkracht, interne begeleider en/of directielid.
- Nemen bij een probleem in eerste instantie contact op met de leerkracht.
- Bespreken problemen in principe niet in aanwezigheid van het kind. Op deze regel zijn uitzonderingen mogelijk.
- Zien in dat leerkrachten en ouders hetzelfde doel dienen.

Leerlingen

- Tonen respect en accepteren het gezag en autoriteit van iedere leerkracht en andere teamleden.
- Gaan op een vriendelijke manier met elkaar om.
- Lossen problemen op de manier van de Kwinktraining op. Wanneer iets niet leuk is, zeggen ze dat eerst en als dat niet helpt gaan ze naar de leerkracht of andere betrokkenen van school.
- Zijn gezamenlijk, met elkaar en de leerkracht, verantwoordelijk voor een prettige, veilige en open sfeer in de klas waarin ieder kind zichzelf kan zijn.

Voor een goede sfeer en een veilig klimaat op school is het belangrijk dat de verschillende betrokkenen zich houden aan deze uitgangspunten. We zijn van mening dat eventuele problemen en conflicten het beste opgelost kunnen worden, als er op een respectvolle en rustige wijze met elkaar omgegaan wordt. Iedere betrokkene is – wat ons betreft – aanspreekbaar op de hierboven beschreven aandachtspunten. We verwachten van personeel, ouders/verzorgers en kinderen dat we op deze manier met elkaar handelen.

Preventie problemen

Op school wordt structureel gewerkt met de Kwinkmethode. Dit programma is bedoeld bijvoorbeeld pesten te voorkomen en sociaal gedrag te bevorderen. Eén keer in de twee weken wordt er een les over de Kwinktraining gegeven. In de bijlage staat een uitleg van de Kwinktraining.

Stappenplan

Op onze school proberen we conflicten tussen bijvoorbeeld leerlingen onderling zoveel mogelijk te voorkomen. Dat lukt echter niet altijd. In dit hoofdstuk geven we aan welke stappen er bij conflicten ondernomen worden. Er zijn conflicten in verschillende soorten en maten en ieder type conflict vraagt dan ook om een andere aanpak.

Situatie 1 : Incidentele gebeurtenissen

Omschrijving: Er is een conflict in de klas of op het plein.

- De leerling handelt volgens de Kwinktraining: hij/zij zegt dat de andere leerling moet stoppen.
- Wanneer de andere leerling of leerlingen niet luisteren, dan gaat de leerling naar de leerkracht of de pleinwacht.
- De leerkracht lost het conflict op. Het is mogelijk dat de leerkracht een sanctie verbindt aan het conflict. De sanctie is proportioneel.
- Conflicten op het plein/veld vallen in principe onder de verantwoordelijkheid van de pleinwacht, conflicten in de klas vallen onder de verantwoordelijkheid van de leerkracht.
- Er worden geen verdere vervolgstappen ondernomen.

Situatie 2 : Structurele conflicten

Sommige gebeurtenissen zijn eenmalig en bijzonder heftig. In dat geval kan van het hierboven beschreven stappenplan afgeweken worden. Een gesprek met ouders en directie vindt dan überhaupt plaats. Ook andere stappen uit de verschillende situaties kunnen dan doorlopen worden, afhankelijk van wat de situatie vraagt.

Omschrijving: Het conflict is structureel, d.w.z. dat het vaker voorkomt.

- De leerling handelt volgens de stappen van de Kwinktraining.
- De leerkracht bespreekt het probleem in de klas.
- De leerkracht heeft een gesprek met pester en gepeste leerling (in het geval van pesten).
- De leerkracht heeft contact met de ouders van de gepeste leerling en van de pester. Daarin wordt verteld wat er volgens de school aan de hand is.
- Het structurele conflict wordt besproken met de directie of IB-er. Indien nodig wordt een gezamenlijk plan opgesteld. De ouders van de betrokkenen worden op de hoogte gesteld.
- In het leerlingendossier wordt een notitie opgesteld door de leerkracht.
- Wanneer het conflict betrekking heeft op de gehele groep of op een groot gedeelte van de groep, dan wordt er met directie, IB-er en leerkracht een plan opgesteld. Dit plan wordt aan de ouders kenbaar gemaakt.

In dit plan staat:

- o De aanleiding
- o De visie van de school op het conflict
- o De aanpak van de school
- o Tijdpad
- Het kan nodig zijn om hulp van buitenaf in te schakelen. Dit wordt altijd gecommuniceerd met de betrokkenen.

Situatie 3: Structureel conflict is nog niet opgelost

Omschrijving: De stappen bij situatie 2 zijn doorlopen en hebben nog geen effect gehad. Het conflict is doorgedaan.

- De leerkracht bespreekt de situatie met IB-er en directie.
- De betrokken leerlingen hebben een gesprek met de directie.
- De ouders van de direct betrokkenen worden uitgenodigd voor een gesprek op school. Hierbij wordt het conflict besproken en mogelijke sancties medegedeeld. Sancties zijn straffen, die door de school opgelegd worden. Ook wordt aan ouders/verzorgers medegedeeld dat het gedrag van de verantwoordelijke kinderen kan leiden tot bijv. een schorsing.
- De directie stelt het bestuur op de hoogte van de gang van zaken.

Situatie 4: Structureel conflict is onoplosbaar

Omschrijving: Ondanks de vele stappen zijn er geen verbeteringen opgetreden. In het geval van pesten blijft het gedrag van de pester bedreigend voor de gepeste medeleerling.

- Er zijn verschillende mogelijkheden met betrekking tot onoplosbare situaties. In de schoolgids worden de volgende drie mogelijkheden:
  - o Time-out
  - o Schorsen
  - o Definitieve verwijdering
- Zie de bijlage voor de criteria van de verschillende mogelijkheden.

Communicatie

Dit gedragsprotocol wordt voorgelegd aan het bestuur en de MR van de school. Eventuele op- of aanmerkingen van de MR worden in het protocol verwerkt.

Het document wordt op de website geplaatst.

Afgesproken dient te worden of:

De ouders/verzorgers van de leerlingen van de school zelf ook een definitieve versie krijgen van het protocol. Dit kan een digitale versie zijn (op de schoolsite of als bijlage bij de nieuwsbrief) of een papieren versie (de ouders die geen digitale versie krijgen, ontvangen een papieren versie).

Bijlage 1

1. Uitleg Kwinkmethode

De kinderen zijn individuen; elk kind is uniek, maar het zijn ook groepsleden. Ze worden door de groep gevormd en ze zijn van de groep afhankelijk. Het is belangrijk dat kinderen elkaar respecteren, leren samenwerken en elkaar helpen.

Wat houden Kwinklessen in

Kwink is er voor om kinderen handvatten te geven in sociale situaties. Tijdens de Kwinklessen leren kinderen naar zichzelf kijken en naar elkaar op een positieve manier. De aanpak van de Kwinktraining is op de mens gericht. Wees jezelf en doe de dingen die bij je horen. Kortom het is een methode voor sociaal-emotionele vorming, waarbij de volgende onderdelen aan bod komen.

Sociale autonomie: vaardigheid van tot uitdrukking brengen van eigen mening en behoeften en hieraan trouw te blijven)

Sociaal initiatief: in sociale situaties contact zoeken en maken, zowel non-verbaal als verbaal.

Impulsbeheersing: in sociaal verband het eigen gedrag reguleren door het onderdrukken van impulsen.

Sociale flexibiliteit: vaardigheid m.b.t. het aanpassen van het eigen gedrag op veranderende omstandigheden en situaties in het sociale verkeer.

Inlevingsvermogen: vaardigheid om het eigen gedrag af te stemmen op de gedachten en gevoelens van een ander.

Wat zijn de doelen van de Kwinkmethode

Het belangrijkste is dat het kind positief over zichzelf en over de ander leert denken. Het gevolg hiervan is dat het kind op langere termijn minder last heeft van sociale stress. Na het volgen van de Kwinklessen kunnen de kinderen zich beter concentreren op school en betere leerresultaten halen. De Kwinkmethode geeft kinderen handvatten in sociale situaties en daardoor komt tijd en energie vrij.

Met de Kwinktraining worden de volgende doelen bereikt:

Pestproblemen worden hanteerbaar/lossen zich op. Kinderen durven zichzelf te zijn. Kinderen voelen zich veilig. Kinderen voelen zich bij elkaar betrokken. Kinderen kunnen hun gevoelens onder woorden brengen. Kinderen krijgen meer zelfvertrouwen.

2. Time-out, schorsen, definitieve verwijdering

Time-out

Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang. Hierbij gelden de volgende voorwaarden: In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school onttrokken. Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht. De time-out maatregel kan eenmaal worden verlengd met één dag. Daarna kan de leerling worden geschorst voor maximaal één week. In beide gevallen dient de school vooraf of - indien dat niet mogelijk is - zo spoedig mogelijk na het effectueren van de maatregel contact op te nemen met de ouders. De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en een lid van de directie van de school aanwezig. Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school. De time-out maatregel wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag.

Opmerking 1:

Als veiligheid voorop staat, moet de time-out niet afhankelijk gesteld worden van het contact met ouders. De vraag blijft dan staan wat er moet gebeuren als de ouders niet te bereiken zijn. Oplossing is dan het verwijderen uit de klas of opvang.

Opmerking 2:

de time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school. Het is principieel geen strafmaatregel, maar een ordemaatregel in het belang van de school; daarom geen aantekening van de time-out, maar van het incident in het dossier van de leerling.

Schorsen

Pas bij een volgend ernstig incident, of in het afzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. De wettelijke regeling voor het Bijzonder onderwijs is hierbij van toepassing. Hierbij gelden de volgende voorwaarden: Het bevoegd gezag van de school wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.

Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.

De schorsing bedraagt maximaal drie weken en kan hooguit twee maal worden verlengd. De betrokken ouders/verzorgers worden door de directie uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen. Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan: Het bevoegd gezag De ambtenaar leerplichtzaken De inspectie onderwijs Ouders kunnen beroep aantekenen bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het beroep.

Opmerking 1:

Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen (denk aan Cito- eindtoets) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijvoorbeeld het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast wordt er (thuis)studiemateriaal beschikbaar gesteld. Het kind krijgt huiswerk mee. Zodra het kind terugkeert op school, wordt het huiswerk ingeleverd en door de groepsleerkracht gecontroleerd.

Opmerking 2:

Wezenlijk is dat de schorsing aan een maximum termijn gebonden is. Zij mag geen verkapte verwijdering worden; de termijn is zo gekozen dat in het ernstigste geval de school voldoende tijd ter beschikking heeft om een eventuele verwijderingsbeslissing op zorgvuldige wijze voor te bereiden. Definitieve verwijdering Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering. De wettelijke regeling voor het Bijzonder onderwijs is hierbij van toepassing (artikel 40 lid 1, eerste volzin en lid 5 en 6 en artikel 63 lid 2 en 3 van de Wet op het Primair Onderwijs). Hierbij gelden de volgende voorwaarden: Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag. Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht, de directie en de ouders te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis wordt gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend. Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar: De ambtenaar leerplichtzaken De inspectie onderwijs Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.

Verwijdering op grond van leerprestaties of gedrag

Het is niet toegestaan een leerling in de loop van het schooljaar op grond van onvoldoende leerprestaties van school te verwijderen. De schoolleiding kan aan de ouders wel een advies geven de leerling bij een andere school (basisonderwijs of speciaal basisonderwijs) aan te melden. Voor aanmelding/verwijzing naar een school voor speciaal basisonderwijs gelden de regels die zijn vastgesteld door het Samenwerkingsverband. Deze regels zijn ter inzage beschikbaar op de school.

Het kan voorkomen dat een leerling zich gedragsmatig zodanig slecht ontwikkelt en/of zo weinig vooruitgang boekt, dat de vergadering van leerkrachten onder voorzitterschap van de schoolleiding in het

belang van het kind zelf of van de groep kan besluiten dat de leerling de school definitief moet verlaten. Een dergelijk besluit kan niet eerder genomen worden dan nadat de ouders de toezegging kan worden gedaan dat de leerling elders wordt toegelaten.

De ouders worden door de schoolleiding en de leerkracht van de leerling van het besluit mondeling op de hoogte gebracht. waarbij inzage wordt gegeven in de informatie die hiertoe heeft geleid. Het besluit wordt schriftelijk aan de ouders bevestigd. De ouders kunnen binnen dertig dagen aan het schoolbestuur schriftelijk om herziening van het besluit vragen. Het schoolbestuur neemt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen dertig dagen na ontvangst van het verzoek, desgewenst na overleg met deskundigen, een beslissing op het verzoek om herziening. Het schoolbestuur kan zich over dit verzoek pas uitspreken nadat de leerling en zijn ouders zijn gehoord. De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift. Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool voor speciaal onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan gedaan heeft om de leerling elders geplaatst krijgen.

Bijlage 2 Gedragsprotocol (ouderversie)

Op school vinden we het belangrijk dat iedereen – leerlingen, ouders en personeel – op een goede manier met elkaar omgaat. Soms gebeurt dat niet. In dit gedragsprotocol willen we opschrijven wat we van elkaar kunnen verwachten en hoe de school met conflicten omgaat. We vinden het belangrijk dat u dit weet.

Hoe gaan we met elkaar om op school?

Op school willen we op een goede manier met elkaar omgaan. Voor de leerkrachten betekent dat het volgende:

1. We gaan respectvol om met uw kind en nemen vragen, opmerkingen en problemen serieus.
2. We geven het goede voorbeeld in de omgang met elkaar.
3. We hebben duidelijke school- en groepsregels.
4. We beschouwen u als eerstverantwoordelijke en als partners en zien in dat we hetzelfde doel hebben.

Voor u als ouder betekent het:

1. U gaat respectvol om met personeel en andere kinderen.
2. U ziet in dat ouders/verzorgers hetzelfde doel voor ogen hebben.
3. U neemt bij een probleem in eerste instantie contact op met de leerkracht. U bent dan ook bereid om met de leerkracht (of anderen binnen de school) in gesprek te gaan.
4. U mengt zich niet in conflicten tussen kinderen, maar bespreekt ze met de leerkracht. De school moet de conflicten (die op school gebeuren) oplossen.

Voor de kinderen betekent het:

1. Ze hebben respect voor en accepteren het gezag van de leerkrachten en ander personeel.
2. Ze lossen problemen op de manier van de Kwinktraining op.
3. Ze gaan op een vriendelijke manier met elkaar om.
4. Ze zijn gezamenlijk, met elkaar en de leerkracht, verantwoordelijk voor een prettige sfeer in de groep.

Wat doen we bij conflicten?

Soms zijn er conflicten tussen kinderen. Gelukkig duren de meeste conflicten niet lang en lossen kinderen ze zelf vaak op. Maar wat doen we als dat niet gebeurt? Hieronder staat wat van iedereen verwacht wordt.

- Eenmalig conflict

De leerling lost het conflict op de manier van de Kwinktraining op.

Eerst zegt hij of zij dat de ander moet stoppen. Gaat de ander door, dan stapt de leerling naar de leerkracht.

De leerkracht lost het probleem op. In de klas doet de eigen leerkracht dat, buiten zorgt de pleinwacht daarvoor. De leerkracht bepaalt of een straf nodig is.

- Conflict komt vaker voor

De leerkracht volgt de stappen uit het leerkrachtprotocol.

- In de klas wordt er over het conflict gesproken (als er meerdere kinderen uit de klas betrokken zijn).
- Bij pesten worden de ouders van de gepeste leerling en de pester op de hoogte gesteld.
- De leerkracht stelt de directie van het conflict op de hoogte.
- Als het nodig is, wordt er een plan voor de groep opgesteld. U hoort van de school wat het plan precies is.
- In sommige gevallen kan de school hulp van buitenaf inschakelen.

- Conflict is nog niet opgelost

- De leerkracht bespreekt het probleem met de directeur en IB-er.
- De betrokken leerlingen hebben een gesprek met de directie.
- De ouders van de betrokken leerlingen hebben een gesprek met in ieder geval directie en mogelijk nog andere betrokkenen.
- In dat gesprek wordt verteld wat de mogelijke consequenties van het gedrag van leerlingen zijn.

- Conflict blijft bestaan

Wanneer het conflict blijft bestaan, kan er overgegaan worden tot de volgende maatregelen (die in de schoolgids staan):

- Time-out
- Schorsen
- Definitieve verwijdering

Er kan natuurlijk, als dat nodig is, van de verschillende stappen afgeweken worden. We hopen dat problemen en conflicten zo vroeg mogelijk opgelost worden. Dat is voor iedereen het beste. Met een goede samenwerking tussen u, de leerlingen en de school zorgen we ervoor dat de school een veilige omgeving is voor uw kind zodat uw kind zich zo goed mogelijk ontwikkelt.